

Ungdomar om frihet

En essäsamling om frihet.

Författad av tre klasser i årskurs 9, Skälltorpsskolan, hösten 2019

Publikation i samarbete med Frihetsförmedlingen.

Frihet

Nelson Mandela sa en gång "Bara fria män kan förhandla: fångar kan inte ingå avtal: Din frihet och min kan inte särskiljas". Frihet innebär att man har rätten att tala, tänka och agera som man vill. Frihet innebär att man inte ska behöva gömma sig. Att kunna gå fritt och låta sin röst bli hörd. Lagen om mänskliga rättigheter ger oss möjligheten till att kunna utöva vår frihet. Men vad skulle hända om lagen togs bort?

Föreställ dig att du inte får sätta dig bredvid en viss människa på bussen. Att du inte får lov att använda en toalett eller ens slå dig ner på en bänk. Bara för att du föddes med en annan hudfärg.

Frihet enligt mig innebär att alla ska ha samma rättigheter i ett samhälle, där din hudfärg inte ska få avgöra mängden frihet. I mängden av frihet finns det orättvisa och tyvärr har vissa mer frihet än andra. Vårt samhälle är uppbyggt av gamla normer som säger åt oss om vad som är rätt och fel. Men det är inte alltid som en gammal norm är etisk och moraliskt rätt.

Under 1948 satte de "vita" männen upp ett system i Sydafrika som de kallade för apartheid. Apartheid betyder åtskildhet och innefattade en rasåtskillnadspolitik, samt ett samhällssystem. Det var ett inrättat system som gjorde det olagligt för olika raser eller etniska grupper att blandas. Denna lagstiftning skapade segregation och begränsade rättigheter för de mörkhyade afrikanerna. Segregationerna blev extra synliga i städer där raser höll sig till olika bostadsområden. Många vita ansåg att apartheid var nödvändigt, eftersom apartheid ansågs som ett sätt att bevara den västerländska kulturen i Sydafrika. Under mer än 40 år protesterade olika afrikanska organisationer mot en politisk uteslutning som innebar att alla mörkhyade i Sydafrika saknade politisk makt och frihet. Många mörkhyade afrikaner fängslades för dessa protester.

Året är 1948 och Apartheid har precis införts i Sydafrika och du som mörkhyad man eller kvinna har nu ingen politisk makt alls och du blir helt obetydlig. Du som mörkhyad har ingen frihet och du blir särbehandlad precis som att du vore det farligaste som existerar i världen. Föreställ dig att du inte ens får gå på samma skola, använda samma toaletter eller ens sitta på samma parkbänk som de ljushyade. Du kan bli arresterad bara för att du sätter dig bredvid en ljushyad person på bussen.

Låt oss säga att du som mörkhyad begår samma brott som en ljushyad man. Skillnaden på er är att han som ljus kommer att få sitta inne något år medan du får livstid och är tacksam för att du inte blivit dömd till döden. Allt det här bara

för att du är född med en annan hudfärg. Detta är så långt frihet vi kan komma.

Behovet av frihet finns hos varje individ, men det är ännu större hos den som saknar det helt. Ett exempel på detta är medborgarrörelsen som skedde på 50-talet i USA. En kamp som fördes för lika medborgerliga rättigheter. En kamp för allas frihet där hudfärg, religion och etnicitet inte spelade någon roll.

För att alla ska få känna frihet krävs det demokrati. En av demokratins viktiga grundtankar handlar om människors lika värde och lika rättigheter. Man ska i en demokrati få tänka och tycka vad man vill och ha möjligheten till att uttrycka sig fritt i tal och skrift.

Vi har två lagar som reglerar frihet: yttrandefrihet och tryckfrihetsförordningen. Yttrandefrihet och tryckfrihet innebär att man får yttra sig och föra fram sina åsikter inom tal och skrift utan limitation eller bestraffning. Det här har hjälpt många utsatta samhällsgrupper såsom mörkhyade att få fram sina åsikter, vara med att bestämma och även få vara en del av samhället.

Även om lagar reglerats, demokratier införts och mänskliga rättigheter skapats, sitter ännu en del av de gamla normerna kvar som hindrar alla från att känna frihet. Människor trakasseras och får fortfarande sin frihet begränsad på grund av deras hudfärg, religion eller bakgrund eftersom våra gamla normer än idag sitter kvar.

Jag anser att den doktrin som håller en person högre än en annan på grund av dennes hudfärg, religion eller bakgrund, omedelbart bör nedsättas.

Frihet kan inte blundras för och likaså inte heller begränsas. Det ska finnas idag, imorgon och alla kommande dagar framöver. För i slutändan är vi alla människor, mörka som ljusa, och vi förtjänar rätten till att få känna oss fria.

* * *

Frihet

Frihet, ordet frihet väcker både starka och svaga känslor hos mig, när någon frågar mig vad är frihet så är det en sak som kommer upp i mitt huvud "världen".

Frihet finns nästan överallt, frihet för mig är att man får visa sina känslor utan att bli dömd av någon och även att våga följa sina drömmar utan att någon stoppar dig för din läggning, ålder eller till och med religion som är den största anledningen till att det inte finns frihet. MEN I vissa länder finns inte ord som "känslor", "Drömmar" eller "FRIHET" i mestadels Irak, Syrien och Iran där växer barn upp i något som jag skulle kalla "Survival mode" där dom varje dag måste vara rädda när dom går ut ur dörren från sitt egna hem, där dom varje dag måste kämpa eller till och med döda för att få en liten brödbit på sitt bord, eftersom barn i ung ålder går igenom det och även växer upp i det så får dom aldrig känna sig fria och det stoppar dom att försöka nå sina drömmar

Jag föddes och växte upp i Sverige, ett land som beskrivs "fritt". Ett land där du får agera och känna hur du vill. Jag hade ett väldigt fridfullt och kärleksfullt uppväxt där jag fick välja vad jag ville bli, men om vi tar barnen i Syrien som

växer upp i krig som inte får gå i skolan på grund av kriget, vid sån ung ålder får dom även se döda kroppar och även se nedslagna hus som militären har skjutit ner med stora missiler, och hur agerar vi andra länder?

Vad kan vi mänskligheten göra så att vi kan

Ha det fritt i länder som tex Iran, Syrien och M.M. Jag VET att om alla jobbar tillsammans så kan vi stoppa allt hat som har en koppling till frihet, så vi kan ha det mer FRIDFULLT, vi har FN och massor med andra organisationer som jobbar dag och natt för att stoppa kriget så att barn och vuxna kan gå till skolan och jobbet utan att oroa sig att en bomb ska falla.

Det är inte bara krig som göra världen ett icke fridfull plats, det är även din läggning, du kanske har sett på tv eller tidningen där folk dör för att dom tex är homosexuell, eller tror på något annat, dom personerna måste varje dag demonstrera och göra allt för att gå runt i stan utan att någon ska hota eller skrika "jävla bög jävel", detta har pågått i flera år och staten i dom länderna har aldrig riktigt agerat.

* * *

Frihet

Frihet för mig är när jag helt enkelt får agera på mitt egna sätt utan att någon/något begränsar mig genom att neka det jag tycker är rätt, så länge jag inte kränker/skadar någon/något. Det är t.ex. att jag får spela piano, lyssna på min musikmak, ha min religion och stödja olika åsikter som jag håller med om. Men för människor som bor i länder med sämre regeringar och makthavare så kan deras syn på frihet vara att man vill ha en stabilare inkomstkälla och ha bra styrande i sitt land som är rättvisa och inte korrupta som sedan hjälper en i livet med utbildningar och mera som bidrag.

Jag känner mig själv väldigt fri just nu eftersom Sverige inte är ett land som begränsar min frihet p.g.a. att jag kan tro på min religion utan några större problem, jag har tillgång till en bra utbildning som sedan ger mig ett bra yrke som efter det ger mig en stabil inkomstkälla och det finns även yttrandefrihet och tryckfrihet. Men i vissa samhällen kan detta vara helt omvänt i både Sverige och andra länder i världen eftersom t.ex kvinnor, religiösa och människor med utländska bakgrunder har fler begränsningar än vad andra har bara p.g.a. deras kön, etnicitet och religion och det är ganska sjukt när man tänker efter. Dom begränsningarna kan vara mindre rätt i samhället med t.ex. sin yttrandefrihet, tryckfrihet, rätten till att få lika betalt som andra, problem med lärare som ger en än sämre betyg än vad man förtjänar och att man kanske inte för jobbet man sökte efter p.g.a. av sitt namn eller utseende och dom människorna hade hellre valt att bo i ett land som Sverige än t.ex. Afghanistan, Kina eller Iran. Men det kan även vara tvärtom så att samhället inte begränsar ens frihet längre utan den ger en frihet som att höginkomsttagare i t.ex. Monaco och Schweiz betalar låg skatt och det ger dom en högre frihetskänsla eftersom dom då har dom än högre nettoinkomst över till annat än om dom hade bott i ett land med högre skatter.

Att vi jobbar är både för oss själva så att vi kan ha en stabil inkomstkälla som senare ger oss en slags frihetskänsla, men vi jobbar även enligt mig för staten på ett sätt eftersom utav den inkomsten som vi får dras ca. 30% som skatt i Sverige. Men om arbetslösheten skulle ha varit hög kanske 90% i ett samhälle och ingen hade jobb så skulle samhället ha raserat eftersom det då inte hade funnits någon skatt att ge som lön till t.ex. poliser och brandmän, då hade vi till slut levt i ett samhälle som troligtvis hade fungerat som en anarki och det är inget landets makthavare vill utan dom vill ha fullt fungerande länder med bra system.

Men som slutsats skulle jag vilja säga att vad man än tycker att frihet är så är det inte alltid alla som kommer att tycka likadant som en, jag tycker säkert att frihet är något helt annat än vad någon människa eller makthavare gör. Frihet beror även på Samhället som man lever i eftersom ett samhälle består av flera normer och lagar och varje norm eller lag påverkar människors frihet olika mycket angående olika saker.

* * *

Frihet

Frihet för mig är att man kan få göra vad man vill, när man vill. Och man inte har restriktioner för hur många barn man kan ha (som exempel).

Vi jobbar för att kunna få pengar så vi kan skaffa ett hem och köpa saker för oss o våran familj.

Man kan börja med att ha en demokrati, under en diktatur så är man inte lika fri, och man kanske inte får göra vad man vill. Men annars tycker jag att om man har tillgång till internet så har man en väldigt stor frihet.

Om jag ska vara ärlig så känner jag mig väldigt fri och jag tror att jag känner mig så för mina föräldrar inte är så strikta.

När jag tänker på frihet så får jag mestadels tankar på mina närmsta vänner, för om jag inte hade någon frihet och fick vara inlåst hemma, då skulle jag inte kunna träffa någon och göra aktiviteter med. Men jag får också tankar på min framtid, mitt framtida jobb. Jag försöker satsa för en visuell designer inom IT och det kräver kreativitet.

Jag tror att samhället formar oss via normerna eller beroende på när vi lever. Som exempel, när jag i 5:an så blev jag kallad "nörd" bara för jag gillar TV spel Men nu för tiden så är TV spel så populärt att du är en nörd om du INTE spelar det. Vi blir formade av samhället beroende på normerna och vad som är populärt och inte populärt.

Dem enda som kan begränsa min frihet är mina föräldrar och svenska regeringen. Samhället styr inte över frihet. Men regeringen gör det.

Jag tycker frihet inom musik kan uttryckas på olika sätt som låten "This is america" utav childish gambino, som artisten själv sa "Det centrala budskapet handlar om vapen och våld i Amerika och det faktum att vi hanterar dem och konsumerar dem som en del av underhållning å ena sidan, och å andra sidan, är en del av vår nationella konversation" DVS han använder sin frihet för att skriva en låt som handlar om ett problem som är hyfsat stort i USA.

Man har olika åsikter om allt, jag håller som exempel inte med amerikanerna som tycker att vapenkontroll är något som inte borde finnas. Men det borde det. Vapen i USA är ett stort problem eftersom nästan vem som helst kan skaffa ett vapen licens. Och sen kan det vapnet leda till döden för oskyldiga människor. Men sen så finns det jag som tycker att ha en framtid som man får själv styra, att det är frihet.

* * *

Min frihet

Frihet är ett väldigt brett ämne och kan vara väldigt olika saker för olika personer. Det kan handla om sexualitet. Att man får älska vem man vill utan att folk ska döma än och utan att det ska vara olagligt. Att man ska få tro på vad man vill och föra vidare/ utöva sin religion och kultur men kan även sträcka sig så långt till musik och konst.

Men för mig är frihet inte något av dom alternativen. Frihet för mig är att jag får träna/följa vilken sport jag vill, hur mycket jag vill eller hur lite jag vill. Ingen har bestämt vilka sporter som ska vara "populära" och vilka som inte får utföras eller som man inte får kolla på. Frihet för mig är även att jag får resa vart jag vill och när jag vill. Resa till olika länder är något jag gör med min familj väldigt ofta, av olika anledningar. Uppleva kulturen, springa halvmaraton, träffa släkten eller bara solsemester. Det är det som gör att jag anser mig själv som en "fri" person.

* * *

Frihet på samhällsnivå

Som jag nämnde tidigare så är frihet ett väldigt brett ämne och kan betyda väldigt många saker. En person som är, till exempel, homosexuell i ett land där det är tillåtet, kan känna sig fri men till en viss gräns. Dom har samma rättigheter i som hetrosexuella men eftersom att normerna säger att man ska vara hetro så blir friheten som gay begränsad. Ingen kommer någonsin tycka att du är konstig för att du gillar det motsatta könet men dessvärre kan det förekomma att folk tycker du är konstig som har en annan sexualitet. På så sätt kan friheten vara begränsad. Men om man vänder på det så har denna homosexuella mer frihet i, till exempel, Sverige än ett land med "primitivt" tänkande kring sexualitet eller en diktatur. Där anses det som motbjudande och kan även vara olagligt. Även om normerna i Sverige är emot annan sexualitet så är det mycket bättre här än i andra länder.

I sjuan när vi läste om avrättningar så lärde jag mig en hemsk sak om Afghanistan som jag kommer minnas i resten av mitt liv. Där blev man straffad på ett grymt sätt om man hade en annan sexualitet än hetro. Man blev fastbunden och nerkastad på marken framför en stor tegelmur. Sedan välte man muren över offret som dog.

Ett hemskt straff som jag med lättnad kan säga att det inte används längre. Dock är det fortfarande straffbart med döden om man är homosexuell i Afghanistan och några andra muslimska länder. Dom länderna bryter FN's konvention om mänskliga rättigheter. Dock börjar homosexualitet bli mer och mer accepterat i muslimska länder, vilket är ett steg i rätt riktning mot en "friare" glob.

Sammanfattning

Så för att sammanfatta, fred har väldigt olika betydelser beroende på vem du frågar och vart personen kommer ifrån. Man blir friare som individ och även samhället i helhet medans världen utvecklas framåt. Men det viktiga jag har lärt mig under det här arbetet är att vad man än gör så kommer man aldrig kunna kalla sig 100% fri.

* * *

Frihet

Frihet för mig är att jag ska kunna göra vad jag vill och hur jag vill utan att komma i vägen för någon annan som har sin egen frihet. Frihet är att jag också ska kunna tro på vad jag vill utan att någon ska döma mig. I min religion tycker jag att har den friheten jag behöver eftersom allt jag gör är inom min religion, och jag trivs med det men det är andra inom min religion som tycker annat eftersom de inte kan yttra sin frihet det gör att de känner sig instängda. Just nu lever vi i ett populärt land där de finns lagar, kulturer och normer och det är inte bara i sverige utan i flera olika länder och det begränsar människors frihet.

Nuförtiden vill människor ha pengar med pengar kan de ha mer makt som ger dem mer frihet och det kan leda till att flera människor söker makt och pengar och det kan leda till konflikter. Det finns människor med etnisk bakgrund som bor i sverige som växer upp i det svenska samhället men föräldrarna vill att de ska hålla sig till sin bakgrund som t.ex. kulturen religionen eller högtider osv. Förr i tiden va frihet inte en så populär sak inom de svarta eftersom att de utsattes för slaveri och misshandel och våldtäkt mot kvinnor. Det har ändrats mer och mer tiden men i de samhället jag växer i finns det inte lika mycket rasism även fast det är folk som är rasister.

Det finns länder utan någon frihet alls som t.ex syrien som är diktatur där landet inte kan styras på människornas sätt och politik och sådant inte hänger ihop med landets krav, det leder till att människorna demonstrerar om att de vill ha demokrati och som vidare leder till att diktaturen kommer med fler strikta lagar som leder till våld bland politikern och människorna i landet och det innebär krig när militären får order av den/dem som styr landet att göra si och så mot befolkningen som inte följer saker o ting. Jag tog syrien som exempel eftersom de lider av inbördeskrig o just detta kan vara orsaken till att sånt sker och konsekvenserna är då att det blir inbördeskrig.

Flera lösningar har prövats för att få tillbaka fred till landet men det verkar inte bli så och med mer våld löser inte det sig. Det har bland annat varit att andra länder som t.ex usa har lagt sig in i kriget och krigat, men jag känner ju mer våld som används desto mer kommer att ske. Jag tycker att FN och alla organisationer som jobbar för fred frihet och barn ska börja agera större eftersom att det kommer bara att fortsätta och fortsätta utan något slut.

Om man jämför svenska samhället med syriens är det gigantiska skillnader den största som jag tror är att i sverige har vi demokrati och det gör att vi människor får rösta fram till ett bättre sverige som vi kan leva i med lagar som vi kan följa och i syrien finns det då diktatur som inte passar med folket där det är skillnaden människorna får inte som de vill.

Om man utgår från hur jag ser vilka som begränsar min frihet är då skolan föräldrar samhället som t.ex att jag kanske vill ut med vänner men jag har för många läxor det gör så att jag får mindre fritid och måste ägna hela mig åt att plugga. Och föräldrar då som inte vet hur du är om du gillar ett och annat fast de inte gör det då hindrar de dig från att göra det antagligen för ditt eget bästa. Det gör så att du kanske känner dig annorlunda från dina vänner om de gör en sak fast du inte får av dina föräldrar. Och samhället då pratar vi lagar som säger att du inte får göra saker. Det finns ju lagar som begränsar din frihet eftersom om du har etnisk bakgrund så är du van med andra lagar och du är ju van med de men det blir svårt att anpassa sig till det nya samhället. Följer du inte lagarna ger det dig konsekvenser som kan vara olika beroende på vad du har brutit för lag och din ålder.

Sammanfattning: Frihet är rätten att tala tänka och agera som man vill, den kan vara negativ med tanken på samhället du bor på som t.ex lagarna osv.

Att andra i världen har ingen frihet alls om man jämför med oss här i sverige. Och att rasismen har utvecklats med tiden om man jämför med förr i tiden så var det väldigt mycket jämfört med nu.

* * *

Frihet

Personligen så vet jag inte vad frihet står för, för det har ändrats så många gånger genom historien. Nuförtiden så tycker vi europeer att vi är ganska fria medans de i asien och afrika inte känner samma sak. Frihet för vissa skulle kunna betyda att de är fria att göra vad de vill utan några regler samt konsekvenser att oroa sig för som en följd, medans frihet för andra kan vara att vara rik och köpa sig fri genom olika konsekvenser och hinder de har fått möta genom livets gång. Personligen så tycker jag att det är omöjligt att någonsin vara fri i det här samhället. För även om vi nu säger att alla regler och lagar försvinner samt politiker och alla som är väldigt högt uppsatta om vi nu säger att det inte finns något sådan så kommer det fortfarande att vara omöjligt att bli fri. För du som person kommer aldrig att bli fri från sexism, racism, homofobie, fördomar och så vidare för det ligger i

människans psyke att alltid och hela tiden kunna dra massa slutsatser om olika människor och att hela tiden försöka trycka ner varandra på ett eller annat sätt för att kunna känna någon form av makt över andra.

Om vi nu tar jobb som ett exempel vissa skulle kunna anse som att de inte är någon frihet alls i det medans andra skulle se det som en frihet då du gör något och får något tillbaka som en gentjänst vilket påminner en lite om en byteshandel. Personligen så tycker jag att det enda sättet att bli fri i både individnivå och samhällsnivå är att försöka stöta bort alla fördomar och förakt vi har mot varandra, samt att hela tiden trotsa politikerna och samhällsnormerna då de hela tiden försöker ta kontroll över oss och begränsa våra rättigheter. Som att t.ex minska vår yttrandefrihet genom att censurera det som kritiserar de högt uppsatta och hur samhället styrs som i exempelvis NordKorea.

För jag känner ändå att människans största dröm är att bli fri men vi vet att det inte går så därför skapar vi alla dessa fantasy filmer om det. Vi försöker att bygga upp vår egen värld över hur vi anser vad frihet är för oss och vad som krävs för att uppnå det. För jag tycker att på något sätt så är det även vi människor som skapar vår frihet tillsammans än individuellt. Det är ju ändå vi som har byggt upp samhället, det är vi som har skapat rasismen, det är vi som har skapat normerna som finns just nu. Så det som vi har skapat går att förstöra men även att förbättra genom att lära oss av våra gamla misstag som vi har begått genom historien.

Frihet för mig är mer än att bara göra vad man vill, frihet för mig är att visa respekt mot varandra men även att acceptera varandras olika levnadssätt och att kunna få utföra våra religioner utan att behöva bli utsatta för trakasserier. För frihet symboliserar även kärlek mot varandra och att inte sprida hat och rykten. För just nu känner jag mig fri till en viss del då jag fortfarande får ta emot kritik över den religion jag har valt att utföra och på grund av min etnicitet då jag är från mellanöstern och får konstant höra att jag är någon form av terrorist. Och så klart blir jag utsatt för sexism och förtryck men jag har åtminstone yttrandefriheten att trösta mig med då jag har rätten att skriva vad jag än känner för så länge jag inte gör hets mot folkgrupp för det vore olagligt.

* * *

Frihet

Frihet för mig är att man ska kunna vara vem man vill och ska kunna gå och göra vad man vill, men utan konsekvenser.

Vi jobbar för att få pengar så vi kan köpa lägenhet och betala ränta och köp mat eller möbler, och egna saker man skulle vilja köpa t.ex spel eller annat.

Att vara mer av sig själv och göra mer aktiviteter och se mer av världen är att vara fri för mig.

Jag tror att jag är inte så fri jag kan vara i min ålder. Jag skulle vilja kanske vara i en annan skola, välja vilka lärare jag ska ha, äta och inte behöva göra saker jag inte vill göra t.ex. läxor.

Min symbol för frihet är säker "自由" som betyder "freedom" på engelska.

Samhället formar oss till "slavar" dom vill att vi ska till skolan i flera år sen jobba tills vi dör.

Jag tror det är mest föräldrar och vänner som hindrar oss att vara fri, jag tror att det är föräldrar som inte låter oss gå var man vill eller prova nytt för det är kanske farligt, och vänner kanske inte vill att du ska vara fri så dom kan istället vara fri och göra annat.

Jag tror att alla ser frihet ungefär likadan som jag, och att musik visar sin frihet med och musik och politik låter alla rösta på vad man vill och kultur visar frihet med olika slags traditioner

* * *

Frihet

Tanken på att vara fri är fantastisk.

Att kunna leva konsekvens fritt, utan besvär och utan att man blir dömd över de handlingar man utför känns befriande. Men vad vi än gör så är vi kontrollerade på något vis. Från att vår uppfostran begränsar oss till att staten gör det samma. Men kanske inte på samma vis.

När vi var små så uppfostrade de flesta av våra föräldrar oss till att vara snälla mot varandra, inte stöka ner, bete sig på ett visst sätt, inte göra för mycket ljud omkring oss, inte vara smutsiga osv. Även om detta anses som nödvändigheter för att vi ska kunna bli funktionella vardagsmänniskor som passar in, så är det även mentala begränsningar. Vi har alltid som en liten röst i vårt huvud som säger vad man får och inte får göra och som berättar hur vi ska bete oss. Detta är nästan som ett undermedvetet styre, som att det även är vi som begränsar oss själva från att göra saker som man skulle vilja för att tillfredsställa föräldrar eller samhällets synpunkter på vad som är rätt.

Om man tänker efter så kan det till och med vara så att våra personligheter byggts upp genom de begränsningar vi fått ex: kan man från en ung ålder blivit indragen i en religion, så från att du föds blir du tillsagt hur du ska vara för att gud ska acceptera dig och så att du då ska kunna komma till himlen. Med detta i åtanke så är religion en faktor som kan ändra hur en person genomför sina handlingar och vilka mål de har i livet och vilka konsekvenser de väntas få i efterlivet. Barnet som uppfostrades med dessa gränser har en anledning till att vara snälla och inte förstöra för folk omkring sig då konsekvenserna sägs

komma i efterlivet. Dessa barn begränsas på alla möjliga sätt som vad de får äta, ha på sig, säga, tycka, älska osv. Medans barnet som uppfostrats utan gränser kanske inte kommer bry sig eller försöka passa in i den miljö den är i, så de skapar oro och kaos då konsekvenserna tas där och då, eller växer barnet upp till att bli normbrytare som inte ser gränser och kan därför i stället satsa mer på ens egna bästa i stället för att tillfredsställa en tro. Dessa så vill säga normbrytare kan vara de kvinnor som äntligen står upp mot det patriarkaliska samhället vi lever i och lyckas få den chefsposition som förr inte ens var tänkbart, eller de människor som väljer att älska vem de vill i stället för att gömma sig bland andra och inte leva livet fullt ut för att tillfredsställa de homofober som vårt samhälle är uppbyggt av.

Att frihet är en rättighet är inte riktigt sant kan jag tycka, vi människor är inte kapabla att leva i ett stabilt samhälle utan regler och fördomar. Utan begränsningar och regler så sker orättvisor som mord, våldtäkter, rån, rasism, misshandel, osv. Begränsningar behöver inte alltid vara dåligt men de är anledningen till att anarki inte är idealt. Då det finns människor som inte har gränser på grund av exempelvis: psykologiska problem eller dålig uppfostran så krävs det begränsningar och även straff för om man inte lyder dessa krav för att vårt samhälle ska vara tryggt. Den friaste människan kan nog vara en människa utan känslor alltså en psykopat, den hade inte känt någon skuld från sina handlingar och kunna enkelt utföra vad den än vill då gränser inte är en nödvändighet. Dessa psykopater hade enkelt kunnat göra vad de vill utan skuld-känslor eller tanke på moral (vad som är rätt och fel), de är på så sätt inte styrda över deras känslor utan bara utav de tankar de får.

Med det sagt så är frihet en önskan eller en fin ide som inte alltid kan vara så bra som man hoppats. Vi begränsar oss på individnivå genom att själva välja vad vi får och inte får göra och så finns statens sätt att begränsa oss för våran säkerhet. Men även överdrivna fall finns där den delen av frihet som jag anser vara mänskliga rättigheter saknas och människor lider på grund av att staten satt stora begränsningar eller för att grejer som krig gör en tvungen till att gömma sig själv och fly från den frihet man förut kanske hade. Ett konkret exempel på hur en stat kan begränsa en på ett överdrivet och inhumant sätt kan vara den diktatur som Nordkoreas befolkning lider av. Där är man från ung ålder tillsagt vad man får och inte får göra på ett mer överdrivet sätt, om man har en åsikt som strider mot regenten så får man fängelsestraff eller i värsta fall dödsstraff. Inte nog med det så har folket ingen rätt alls i samhället, där gäller det att födas i en högt uppsatt familj eller leva i den fattigdom som cirka 80% av landets befolkning lider utav. Vi i Sverige kan knappast föreställa oss en sådan begränsning då vi lever i en demokrati, här får man själv tycka och tänka vad man vill och har möjlighet att utbilda oss till att bli vad vi vill. Även om vi här inte lever ett fullt fritt liv så har vi i alla fall friheten att leva och inte vara styrda mot vår vilja.

* * *

Frihet

Frihet är som ett annat ord för att säga att man har rätt till att göra vad man vill, hur man vill och när man vill. Ingen bestämmer över hur du ska se ut, hur du ska klä dig och hur du ska beté dig. Att man har rätt till att uttrycka sig fritt och tala om sina egna åsikter utan någon begränsning.

Nämligen vara helt utan gränser. Självklart kan inte vi göra exakt vad vi vill, utan vi håller oss fortfarande under lagar som begränsar vad vi gör i samhället. Att råna en bank skulle till exempel inte vara acceptabelt överhuvudtaget. Det kan man åka i fängelse för, men helst för att göra det rättvist för alla och göra samhället till en tryggare plats. Allt som vi inte får göra behöver inte vara något dåligt, utan det är ett sätt för att hålla världen stabil.

Vi bor i Sverige. Här kan vi känna oss hur fria som möjligt. Sverige är en så kallad "First World Country", och i sådana länder har man mer frihet än vad andra har. I en Third World Country kanske man inte har lika mycket frihet som man har i en First World Country, som oftast är mer utvecklade i politik, jämställdhet och framförallt till ett bättre samhälle.

I Centralafrikanska republiken skulle man inte ha samma rättigheter som man har här i Sverige till exempel. Där kan man bli arresterad för att säga emot någon enkel regel.

Det med att bli accepterad i samhället kan spela stor roll till hur fri man egentligen känner sig. Samhället har en klädkod till vad man ska ha på sig för att se bra ut. Oftast är de som följer klädkoden mer accepterade i samhället. Om män är stiliga och har kostym på sig eller om kvinnor har klänning på sig så kommer man inte tycka att det är konstigt, jämfört med om en pojke skulle ha på sig en klänning så skulle inte många tycka att det ser normalt ut. Vissa till och med har helt egna stilar. Att man uttrycker sig genom olika klädstilar och t.o.m smink.

Det finns också sådant som är obligatorisk att göra som att jobba på ett kontor eller att behöva gå i skolan. Vissa skulle påstå att detta begränsar ens frihet och att det bara är något man är tvungen att göra. Själv kan jag relatera till att man ibland känner sig mindre fri genom att behöva gå och arbeta med något man inte hade begärt från början.

Inom vissa familjer och vissa länder har man begränsningar till vad man kan göra och inte kan göra. En familj kanske inte låter sitt barn bli vad den vill, utan tvingar den att studera och bli något familjen själv hade tänkt sig för sitt barn. Eller i ett visst land så har man inte möjlighet att välja den riktningen man vill gå i livet. Om man hade velat bli en fotbollsspelare kanske det inte skulle vara en bra framtid eller en möjlighet alls. Den enda inriktningen man skulle få gå i var genom att plugga vidare i universitetet och skaffa ett vanligt 9-5 jobb, som än en gång begränsar dig till vad du får och inte får göra. Om man då skulle välja samma riktning i en First World Country skulle det vara lättare att nå sina drömmar och välja själv vad man vill göra med sitt liv. Det som man då kan jobba på här är att ge fler personer dessa friheter att göra hur de vill med sitt liv, som är något man har jobbat på i flera år.

Idén med frihet uttrycks ofta med hjälp av musik och konst. Artister och konstnärer som har varit med om krig och andra hinder i livet kan relatera mycket till hur världen kan vara orättvis, och uttrycker deras känslor med hjälp av en låt eller någon abstrakt konst.

Frihet

Det som symboliserar frihet är livet. Att man (inom lagens egna ramar) kan agera, skriva, känna eller tala precis som man vill. Men vissa andra känner sig fria när de inte har några skyldigheter, kopplar bort sig från media, har tillräckligt med pengar, inget att förlora. Eller är klar med skolarbetet. Frihet i sig är en definitionsfråga, så frihet kan variera från individ till individ.

Ofrihet kan också tolkas som en definitionsfråga, då det är upp till var och en att bestämma sig vad det är som stoppar en från att känna sig fri. En sak som framkallar denna obundenhet för många är pengar. Pengar som sätter gränser för vad vi kan göra är en av grunderna till att vi egentligen jobbar. Detta kommer då till frågan om varför vi jobbar.

Om man föreställer sig ett samhälle utan några jobb. Så kan man fråga sig: Hur ska jag gå och köpa mjölk om ingen jobbar vid kassan? Eller hur ska mina barn gå till skolan utan en lärare som undervisar? Utan jobb så finns det inget sätt att ha ett fungerande samhälle. Man kan säga att varje yrke i samhället är som en komponent för ett fungerande samhälle. Om det inte finns lärare, kan barnen inte få en utbildning. Ingen utbildning leder till inga anställda. Inga anställda leder till inga pengar till mat osv. Vilket begränsar sin frihet till egna val.

Om jag nu ska säga på en "frihetsskala" från 1 till 10 så ligger min frihet på en 7:a. Om man börjar med de negativa omständigheterna så beror min ofrihet mycket på skolarbetet. Skolan som är en skyldighet för oss i Sverige tar mycket tid från en själv, helst nu i högstadiet. Man får allt mindre tid att spendera till exempelvis sina hobbies. Vilket kan leda till en sämre mental hälsa. Då en bra hälsa är när man kan göra det man älskar. En annan sak som har begränsat min frihet är min knäskada. Då skadan också har varit som ett hinder för mig då jag inte har kunnat vara aktiv.

Men i slutändan så känner jag mig mer fri än icke då jag i jämförelse med andra ungdomar i världen har mer rättigheter (frihet).

Ungdomar i andra länder har det allt mer mödosamt än oss ungdomar i Sverige. Då många ungdomar i bland annat utvecklingsländer inte har friheten att välja själv. Alltså att inte exempelvis kunna välja sin egna väg i yrkeslivet. Då man antingen inte har tillstånd av sina föräldrar att gå i skolan, eller att man som ung blir bortgift.

Krig och konflikter är grunder för oroligheter i världen. I det här sammanhanget så är det vuxna som krigar och de små som får lida. Vissa barn i krig har inte ens friheten att få gå ut å leka då dem från ingenstans kan dö utav landminor, terrordåd eller något annat fruktansvärt.

I dessa fruktansvärda krig så förlorar många barn sina föräldrar. Vilket kan ge påföljder såsom traumatiska minnen och utnyttjning. Det som jag menar med utnyttjning är hur barn i krig och konflikter kan manipuleras/tvingas av beväpnade grupper till att jobba som slavar, spioner, sexslavar eller soldater. Som då enligt mig och många andra strider mot "frihetens kriterier"

Frihetens kriterier som jag kallar dessa saker som definierar frihet sker inte bara i andra länder utanför Sverige i krig och konflikter. Utan även på internet. Internet eller mer specifikt media har påverkat privatpersoner på ett negativt sätt. I många undersökningar och från egna erfarenheter så har media i sig varit anledningen till att många privatpersoner mår dåligt. Om man föreställer sig en ungdom som vardagligen använder sig av sociala medier. Så är det massvis med normer som man måste följa, allt utanför de normerna är inte okej. Så när denna ungdom använder sociala medier och identifierar sig eller gillar saker som är utanför normen så skulle denna ungdom utge en negativ bild av sig själv för andra. Som då leder till att man kan få så pass mycket hat från andra som leder till psykiskt ohälsa.

Och när man väl mår dåligt och har en konstant press så finns det inget sätt att dra en parallell med frihet.

Avslutningsvis så kan man säga att frihet är något som fler borde inse är underskattat och inte självklart för alla.

Frihet

Frihet för mig är rätten att få säga, göra och tänka hur man vill.

För att överleva. Det är så samhället är strukturerat. Jobbar man inte så dör man.

Rätt så fri.

Asså "Vad symboliserar frihet?"

Att frihet symboliserar något? Eller att något symboliserar frihet?

Samhället formar människor beroende på förväntningar.

Skolan och lagar.

Klar.

* * *

Frihet

Frihet för mig är att jag ska kunna göra saker utan begränsningar. Dessa begränsningar får en att känna sig att man måste göra saker på ett visst sätt. Därför finns det flera personer som säger att de känner sig fria även om vi ser det som om att de har trotsat normerna. Dessa personer tycker då att de normerna har fått den hen att måste bete sig på ett visst sätt.

Såklart kan man tycka att det är överdrivet att folk ska behöva vara "speciella" men det är så folk uttrycker sin frihet.

I dagens samhälle så spenderar man runt en fjärdedel av sitt liv i skolan, om man ska gå till högskolan förstås som man blir uppmuntrad av allihopa att göra. Det betyder att den första delen av våra liv är mest spenderat med att försöka gå in i skolor med program som ska kunna ge dig ett jobb. Man har förstås ett jobb för att man ska kunna skaffa pengar som vi använder till allting i världen. Om du vill ha en vara så köper du den, om du vill att någon ska bygga en ny fabrik åt dig så behöver du då betala den firman som ska göra det. Detta betyder automatiskt att de som har mer pengar har mer makt än dem som inte har det. Ju mer makt en har desto mer frihet har de. De har friheten att få tillgång till upplevelser som andra personer kanske aldrig kommer kunna göra. Därför strävar många till att få ett jobb med bra lön eftersom många vill uppleva denna friheten som de upplever.

Men det finns mer än det som kan begränsa en individs frihet. Det kan vara vår egen biologi. Om en individ har så pass dåliga gener för ett visst miljö, t.ex skolan (dvs de kan inte lära sig som de andra) så kan hela deras framtid krascha ner på de. Vår egen biologi bestämmer vad vi kan och vad vi inte kan göra. Om man har de generna som kan ge dig en stor fördel inom en sport så kommer du högst troligt att göra mycket bättre än någon som inte har de generna. De kan träna hur mycket som helst men om din kropp är anpassat till den exakta sporten så kommer du alltid att göra bättre.

Såklart kan vi inte än ändra vår egen biologi, vi har inte förstått tillräckligt om detta ämne för att kunna på ett säkert sätt göra det på människor, men det vi kan ändra på är då normer och hur samhället reagerar på de som "trotsar" de. Folk skulle säkert också argumentera att lagarna gör så att vi har mindre frihet men jag tycker faktiskt motsatsen. Det är med hjälp av lagarna som vi kan uppleva vår värld i största delen säkra och även om någon skulle kanske göra något mot dig så har du makten att kunna sätta dit den för deras brott. Lagar är nödvändiga för att man ska kunna uppleva frihet. Det som inte behövs är tankesätt och stereotyper av personer som får en viss stämpel på sig eftersom de är en vis hy eller bor i någon specifik del av världen eller identifierar sig annorlunda, sexuellt och annat. Detta hjälper inte folk alls och är inte nödvändiga, dessa stereotyper och tankesätt tar friheten från folk för att de inte kan vara som de vill vara. Detta kan också vara om de två könen. En kvinna har friheten att kunna visa sina känslor utan att bli påhoppad medans en man skulle anses vara svag eller omanlig för att de grät om de skadat sig. Så tar man bort någons frihet att kunna visa sina känslor. Vi kan också prata om mer känsliga ämnen såsom

abort och hur kvinnor tycker då att de borde såklart få bestämma om deras egen kropp och att män borde inte som man kan helt och hållet förstå. Man tar deras frihet att kunna bestämma vad de vill göra med sina egna kroppar.

Lyckligtvis så känner jag mig rätt fri i Sverige då jag kan uttrycka mig hur som helst, även om normerna fortfarande står. Det är säkert mer för att personligen bryr jag mig inte om andra ser att jag visar mina känslor eller om jag kanske inte gör saker som normerna säger att jag borde göra. Jag skulle helst vilja se de artificiella begränsningarna gå bort innan de biologiska, för då kommer folket i samhället inte dela in folk i olika grupper utan vara enade och kalla sig själva som en. Människor.

* * *

Frihet

Alla talar om frihet och hur dem vill vara fria. Vissa kanske söker frihet från sina föräldrar. Dem vill alltså bestämma själva, och inte att föräldrarna bestämmer åt de. Frihet handlar ju om att man agerar som man vill. Men frihet handlar även att man tala och tänka som man vill.

Men hur fria är vi?

Det finns ju riktiga begränsningar, saker som förhindrar din frihet. Saker som makt och pengar påverkar din ställning i samhället och vad du kan göra. Har du då makt och pengar kan du göra vad du vill utan att någon riktigt dömer dig. Du har den respekt du vill ha och ingen kan säga emot dig. Du har din frihet, men detta behöver inte betyda att du inte förhindrar andras frihet. För vissa som har makt och pengar förhindrar andras frihet.

Kanske måste dessa tjäna dig, avguda dig och tänka på samma sätt som du gör. Detta kan man ju hitta i diktaturer där ledarna som har makten bestämmer över alla andra. Och hur blir det med dem som inte lyder dig? Ja, dem dödas eller hotas att dödas, så enkelt är det.

Men även i en demokrati har dem med makt begränsat andras frihet med dem lagar som de har ett stort inflytande på. Visst kan det vara bra att lagarna förhindrar dig från att mörda någon, men det förhindrar fortfarande din fria vilja. Men alla lagarna är nog inte så bra att ha. Det finns ju lagar i vissa länder som förhindrar dig att älska vem du vill. I 70 länder så är det nämligen förbjudet att vara homosexuell. I vissa länder kan det till och med leda till döden. Andra länder har inte lagar emot homosexualitet, men trots det så jagas du överallt med ständiga kränkningar, just eftersom du är homosexuell. Har du en annan etnisk bakgrund kan du även jagas av ständiga kommentarer på grund av detta. Tillhör du ett visst kön kan även du jagas av kommentarer. Alla dessa (sexualitet, etnisk bakgrund och kön) förhindrar din frihet. Det är inte du som är "annorlunda" som förhindrar någons frihet. Det är andras tankar som förhindrar din frihet.

Men varför? Dem är ju bara sig själva, och dem har friheten att vara det. Kanske handlar det mesta om hur du har växt upp. För till en början matades du redan på andras tankar både från din familj och samhället. Man blev matad på normer och tankar som antydde hur man skulle vara för att vara "normal" och för att vara "rätt". Liten och dum var man ju så man ifrågasatte inte dessa tankar utan kunde istället få ett liknande tankesätt. Det är ju därför gamla tankesätt om t.ex. sexualitet fortfarande lever kvar. Detta kanske inte riktigt påverkar din frihet, för du har fortfarande ett val senare om du ska tänka på detta sätt eller ej. Visst kan det vara svårt att tänka på ett helt nytt sätt, så man kanske har kvar detta tankesätt. Då har man kanske förlorat en del av sin frihet. Men du förhindrar fortfarande andras frihet med dina åsikter.

Men vart kommer dessa åsikter ifrån originellt? Ja, vissa kanske kommer från religionerna som har skrivna lagar dem troende måste följa. Lagarna som finns i religionerna kan handla om hur man ska klä sig, vad man ska göra och hur man ska vara. Precis som religionen kommer dessa lagar från en tid vars samhälle skiljer sig så mycket från vårans. De passar helt enkelt inte riktigt in i vårt samhälle. Därför kan ett sådant tankesätt inte betyda något bra för ett modernt samhälle. Och det gör det ju inte då religioner är oftast orsaken till att det finns tankar som kränker ett visst folk. Eller så baseras dessa tankar på vad religionen säger.

På tal om att vara gammal, är även tid en begränsning för ens frihet. Men hur kan egentligen något som tid begränsa ens frihet? Ja, man har ju inte all tid i världen. Man åldras och blir gammal. När du då är gammal klarar din kropp inte vissa saker, så du kan inte göra exakt vad du vill längre. Därför begränsar även tid, eller rättare sagt din ålder även din frihet.

Visst finns det mycket man kan jobba på när det gäller allas frihet. Men man har rätt till frihet enligt dem mänskliga rättigheterna. Och vissa länder har dessa mänskliga rättigheter i deras lagar eller har lagar baserade på dessa rättigheter. Så även om lagar begränsar din frihet kan de även hjälpa dig uppfylla din önskan om frihet. Vissa demokratiska länder har även lagar om yttrandefrihet och tryckfrihet, ännu något som stöttar ens frihet.

Men även om vi har dessa lagar i vissa länder, betyder inte det att alla har sin frihet. Även om det är en mänsklig rättighet finns det vissa som har ingen frihet. Dem får inte säga vad dem vill, göra vad dem vill och måste även tänka på ett visst sätt. Man skulle nästan kunna säga att de är som inburade fåglar. Men kommer dessa fåglar någonsin flyga fritt högt i det blå?

* * *

Frihet

Definitionen av frihet för mig är när jag får bestämma själv, när jag får välja vad jag vill när jag vill. Ingen ska kunna säga till mig vad jag behöver göra, bara jag väljer. Att släppa allt annat som en helt annan värld. Folk undrar fortfarande varför man jobbar? Jo för att du ska kunna tjäna ihop pengar och försörja din familj, ett exempel är att vi ska kunna överleva och köpa mat att kunna ta hand om sin familj. Det vill säga att du ska kunna fixa grejer till hemmet inte bara till hemmet utan andra intressanta saker du tycker är roliga. Man kan se detta i andra perspektiv också, folk behöver jobba för andra ska köpa tjänsten/produkten dem producerar sedan jobbar man för att kunna köpa mer av den specifika produkten. Om jag skulle bestämma om hur jag skulle ha min frihet skulle jag vilja ha en egen värld. Där jag kan vara fri, där det inte finns lagar, inga stora ledare, inget du behöver tänka på du kan bara ta det lugnt. Friheten kommer kunna finnas i denna värld när du hittar rätt. När du verkligen inser vem du är, vad du är?, och vad du vill göra. Då! då är du fri. Friheten är något alla personer kan få ifall dem strävar efter det, det är inte lätt men du kommer nå ditt mål ifall du kämpar. Många Kulturer har haft fåglar som frihetssymboler, Att vara fri som en fågel brukar man säga. Att kunna bestämma var man vill flyga och allt man kan se, du kan se ner på allt och kolla bara njuta. Frihetsgudinnan kan kopplas till usa och även den symboliserar frihet. Folk frågar alltid och går runt och tänker på denna sak. "Blir man fri själv eller kan man bli fri med andra också"? Ifall du strävar efter något med någon eller utan. Ifall du vill fri tillsammans eller om du vill befria dig själv. Samhället får oss närmre varandra gör så vi träffar människor av olika slag, vi träffar folk vi gillar och ogillar pågrund av samhället. Du är tvungen att gå ut och gå förbi personer om du ska till affären samhället är uppbyggt av oss personer som jobbar. Samhället har oss som plåtår som det kan stå på. Utan samhällets sammanhållning skulle det vara en anarki, en anarki är ett tillstånd som innebär frånvaro av härskare eller statsmakt. Det vill säga att man får göra vad man vill man blir fri tillsammans. I anarkin har folk tänkt att det blir mycket bättre men det är inte så. Du känner dig fri men vad var priset till att du skulle bli fri? Hela samhällets sammanhållning är förstört du behöver leva som i en film där det inte finns lagar, där du behöver överleva själv. Som om vi har gått tillbaka i tiden och är jägare och samlare. Så är det verkligen värt det? Min frihet är ganska begränsad, skola, handboll, matcher och prov om och om igen det är som en ond cirkel som aldrig tar slut. Jag har knappt frihet kvar jag kollar ofta på mina vänner som har obegränsat med frihet som kan spela Fortnite hur mycket de vill äta skräpmat när de vill. Om man ser det på det sättet är min frihet ganska begränsad, Jag har någon gång i veckan jag kan spela och hänga med vänner och det är nästan det enda jag vill. Jag klarar inte av 5 träningar i veckan och prov varje vecka. Min frihet finns alltså inte! Frihet kan uttryckas på olika sätt vissa individer kanske ser vissa låtar som frihet andra kanske hittar frihet när dem fiskar. frihet kan uttryckas på många olika sätt och det är vi själva som bestämmer om vad vi vill ska vara frihet för just oss. Jag som många i andra i samhället känner frihet när vi lyssnar på viss musik och det gör oss avslappnade, som att vi inte har någon oro allt är bara lugnt.

* * *

Frihet

I våra liv anses många olika saker som frihet några exempel är jobb, religion, fritid osv. Vår frihet begränsas oftast ut ur våra liv tack vare samhället och oss själva. Barns frihet blir oftast begränsad pga skolan, ifall du är en person som har många aktiviteter i ditt privatliv kan din frihet bli mycket begränsad pga skolan eftersom, i skolan går du i cirka 7 timmar, sedan efter skolan när du tror att du har fritid då har du inte det. Istället har du läxor och prov som du måste plugga till och lägga in minst 2 timmars jobb på, vilket kan leda till mindre fritid, som i sin tur gör att du missar dina fritidsaktiviteter. Det kan i sin tur leda till stress och depression, stressen kommer ifrån att du vill hinna med allt (skola) (sport), och depressionen kommer ifrån att det du gillar blir borttaget ur ditt liv, vilket senare kan leda till självmordstankar och det är det sista alla vill, din smärta försvinner inte genom självmord, den skickas bara vidare till din nära och kära. Dock så är det ditt ansvar att du hinner med allt i ditt liv, de flesta lärarna som finns planerar sina läxor och prov efter elevernas schema och de frågar om hur deras fritid ser ut, när det gäller aktiviteter. Men ifall du är en sån elev som ofta skjuter upp dina läxor och inlämningar då är det inte konstigt att det blir stressigt och jobbigt, så istället för att skjuta upp kan du, göra dina läxor på håltimmar i skolan, vilket leder till att du ligger ett steg för alla andra som inte gör detta, vilket leder till att du hinner med dina aktiviteter efter skolan. Dessutom ifall alla i din klass har glömt att göra läxan, och att du har gjort den kan det leda till att du ligger bättre till hos lärarna. Så egentligen ligger friheten i våra händer det handlar bara om vad du gör med den. För många är friheten genom att praktisera sin religion vilket kan vara svårt i Sverige även fast det finns religionsfrihet i Sverige, tex om man är muslim och ber fem gånger kan det bli svårt att utföra bönen i exakt tid ifall man bor i Sverige, men om du skulle bo i ett muslimskt land då hade man anpassat bönetiden efter samhället, eftersom att det finns böneutrop, medans vi lever i ett kristet land där det inte finns böneutrop. För vissa bönetider kan förekomma under lektionstid eller under arbetstid, och det finns inte alltid möjlighet att be på sin arbetsplats. Så när man kommer hem så har man en bönetid kanske gått och man vet att man måste be två böner i rad. Detta kan leda till att många muslimer blir lata i bönen och ber den inte med känsla och frihet och man bara ber den för att det ska gå fort och få den överstökad. Detta i sin tur gör att man inte känner samma koppling till gud vilket i sin tur kan leda till att det sänker ens tro och ge tvivel på gud som leder till att man inte längre är religiös. Detta är ännu ett exempel på hur din frihet begränsas, men ifall du vill kunna utföra dina böner då skulle du kunna söka ett jobb med specifika raster som gör att du hinner utföra dina böner vilket leder till full frihet. Massa barn som bor i Latinamerika, Asien och Afrika utsätts för barnarbete vilket är olagligt ifall man är medlem i barnkonventionen vilket 196 länder är medlemmar i, det är bara USA som inte har skrivit på den. I regel 32: står det att "Du har rätt att slippa hårt och farligt arbete". Vilket många länder inte följer, ett exempel är Argentina där många barn blir berövade på barndom och skolgång som båda kan anses som frihet, de tvingas arbeta under hårda villkor. Barnen riskerar bland annat att drabbas av den gröna tobaks sjuken, vilket kan

leda till yrsel och huvudvärk vilket i sin tur kan leda till illåmående vilket tillslut kan resultera till att många barn dör i förtid. Istället för att kunna spendera sin tid på att leva sin barndom/frihet, så måste de istället spendera dagarna med att rensa ogräs med en tung hacka under brännande sol. Vilket kan resultera till cancer. Ofta kan rätt diagnos misstänkas genom att läkaren känner igen symtom och utseende. Solen spelar en stor roll för uppkomsten av malignt melanom, skivepitelcancer och basalcellscancer. Det kan så småningom resultera i cancer, vilket i sin tur kan leda till individens död. Miljoner barn arbetar, mer än hälften av dem i farliga och tuffa miljöer som gruvor, fabriker och inom jordbruk. Många får ingen lön alls, och miljoner utsätts för hälsorisker och undernäring. De missar allt vad skolgång heter och går även miste om sin barndom. En del dras in i prostitution och rent tvångsarbete, vilket kan ses senare i deras liv. Det finns barn som arbetar upp till 14 timmar om dagen och vissa är inte äldre än fyra år. Barnarbete i smutsiga och farliga fabriker klassas ofta som rent slaveri. Där är det vanligt med små barn som har svullna fingrar, värkande lungor och krökta ryggar efter omänskligt långa arbetsdagar. Industrierbetande barn är vanligast i Indien, Nepal, Pakistan och Brasilien.

Freedom is being you, without anyone's permission (Will Smith)

Frihet

Frihet kan betyda olika saker för olika personer.

Det bero på var man bor i världen, hur man behandlas i sin familj, som man eller kvinna och vilken sorts religion du har.

Eftersom jag bor i Sverige tycker jag att jag har mer frihet än människor i andra länder.

Tex i Sverige har vi en demokrati. Demokratin gör så att alla i landet har en rätt till att förändra och göra så att alla kan känna sig fria på ett eller annat sätt. Jag tror att jag hade känt mig mer fri i en demokrati än en diktatur. Diktaturen har nog varit en bra idé från början. Jag tänker att det var meningen från början att man skulle göra landet perfekt och till en drömvärld. Inga konflikter, alla skulle gilla samma saker, inte vet något om omvärlden som kan förstöra deras syn på sitt egna samhälle.

Fast oftast ser man diktatur som en dålig grej och i historien där diktatur har varit har det oftast inte funkat bra.

Jag tror aldrig att en diktatur kommer att gå bra, många kommer inte vara nöjda. Fast så är det i alla samhällen, men i en diktatur så tror jag att fler kommer att märka av det och fler gör det till en större grej bara för att det är en diktatur och att de inte får vara med och påverka.

Men diktatur hade kanske varit jättebra om man riktigt fick till det. Man har en perfekt ledare som kan hjälpa landet. Man kanske inte behöver bannlysa och förbjuda saker. Det gör kanske att fler vill trotsa lagen och känner sig överkörda av sina ledare.

Vi har ju yttrandefrihet och tryckfrihet i Sverige och det ger oss rätten till att ge vår åsikt och uttrycka vår åsikt i skrift utan att det är olagligt och det tycker jag ger oss mer frihet.

Man ser ju i själva namnet att det har något med frihet att göra.

Fast vi har nu lagar och regler som styr oss så vi har egentligen inte så mycket frihet.

Så kan man verkligen definiera "Frihet", eftersom att det betyder olika saker för olika personer.

Är frihet att man inte ska ha några lagar, få älska vem man vill, leva hur som helst, slippa gå till jobbet? Alla tolkar frihet på olika sätt, men jag tolkar frihet kring de mänskliga rättigheterna, barnkonventionen och FN. T.ex att alla ska ha rätt till utbildning.

Det är en frihet att bara kunna läsa en bok själv, utan att någon annan måste läsa upp den.

Jag tror nog inte många i Sverige tänker på hur lyxigt vi har det. Vi har skolplikt och måste gå i skolan och skolan är gratis. Det är inte så i många länder har det så. De barnen är avundsjuka på oss.

Om dom fattiga barnen som inte har råd med att gå i skolan hade fått gå i skolan och gått ut skolan med en utbildning hade de nog kunna göra att deras land får en starkare ekonomi och då kanske det hade gjort att man kunde utrota fattigdom och hunger. I t.ex Etiopien, där har FN drivit ett projekt som de kallar "skolmat." De har erbjudit barnen mat som serveras till barn som kommer till skolan. Det gör att fler föräldrar skickar sina barn till skolan eftersom att de får mat i skolan. Då har föräldrarna en mage mindre att mätta och barnen får en utbildning på köpet.

Nu är det ju väldigt sorgligt att många länder är fattiga och att alla har inte en utbildning, men vad hade hänt om alla länder hade en hållbar ekonomi?

Då hade ju fler länder kunnat att köpa vapen eller har råd med att göra en stor upptäckt att kunna förstöra hela jorden. Fler länder hade råd med att bygga upp fabriker som sedan hade gjort så att klimatet förstörs. Då hade vi inte fått rent syre. Att få rent syre är också en sorts frihet. Man har rätten till att leva och vi kan inte leva utan syre.

Eller att kunna prata och säga sina åsikter, det kan vara en stor frihet i sig. Då kan man visa vad man tycker i samhället och fler kanske tycker samma sak. Man kan då ha förändrat något. Det var exakt det Greta Thunberg gjorde. Hon använde sig utav friheten hon hade/har och skolstrjkade för klimatet. Fler hoppade på hennes idé och började strejkade för klimatet. Nu är fler medvetna om hur vi måste ändra på hur vi lever för att göra så att klimatet blir bättre.

* * *

Frihet

Vad är frihet?

Frihet är ett begrepp med väldigt många budskap. Alla ser frihet på olika sätt och alla tycker att frihet har olika betydelser.

För mig är frihet bland annat att man får vara vem man vill och att man får göra vad man vill, sålänge man inte skadar någon, bryter mot några lagar eller regler. Frihet är för mig också att man har rätten till att göra egna val och till att ha egna åsikter (yttrandefrihet).

Det är väldigt olika för olika människor vad frihet är och hur mycket man har/vill ha. Men alla människor i hela världen ska ha rätt till frihet på ett eller annat sätt.

Samhället har en stor påverkan på vår frihet. Tex finns det normer och regler som samhället hittar på och kommer fram till. Om vi börjar med normer, alla människor ser olika ut, agerar olika, beter sig olika och är helt enkelt olika varandra. Till exempel finns det normer om hur man ska se ut, det blir en begränsning för att när man har normer om i detta fallet hur man ska se ut vill många passa in och inte bryta normen. Då begränsas friheten om utseendet för att man inte "vill/kan" bryta normen för att man inte vill sticka ut. Och sedan har vi regler, regler är jättebra för om vi inte skulle haft dom så skulle det skapas kaos. Men regler som samhället hittar på är inte alltid bra, med hjälp av regler kan dom (samhället) begränsa andra människor och deras friheter på olika sätt. Samhället kan med regler tex stoppa folk som vill göra olika handlingar. Att stoppa handlingar kan var bra i vissa situationer men i andra situationer är det inte bra. Jag förstår absolut varför man behöver ha regler för olika handlingar men ibland är det bara onödiga regler som stoppar människors frihet. Ett exempel på en regel som begränsar människors frihet är att man inte får ha på sig keps eller mössa på vissa platser. Detta kan människor uppleva som en regel som begränsar deras frihet. Eftersom att dom inte får ha på sig keps eller mössa på vissa platser så blir det en del av deras frihet som tas ifrån dom, friheten att ha på sig mössa och keps tas ifrån dom.

Den största begränsningen när det gäller frihet skulle jag nog säga är lagar. Lagarna i Sverige tycker jag är bra och jag tycker att dom behövs för att Sverige inte ska gå under och ja, absolut dom är ett hinder för människors frihet men det är bra hinder för att det inte ska hända något farligt för en själv eller för någon annan.

Jag tycker att världen och samhället har utvecklats jättemycket när det gäller frihet. Om man jämför förr i tiden och nu i tiden så är det jättestor skillnad. Förr i tiden så var det många som levde med väldigt lite frihet eller ingen frihet alls. Ett exempel är att förr i tiden så var kvinnor runt om i världen beroende av sina män. Det var männen som jobbade och tjänade pengar medans kvinnorna tog hand om barnen och hushållet. När det var på de viset så hade inte kvinnorna friheten att leva ett självständigt liv, dom var beroende av pengar för att överleva och pengarna tjänade männen som jobbade. Dessutom så skulle kvinnorna inte

ens kunnat skaffa sig ett jobb och tjäna pengar om hon ville de, för att det fanns inga jobb som kvinnor kunde jobba med för att samhället trodde inte att kvinnor var kapabla till samma sysslor som män.

Om man jämför det med nu så är det också en stor skillnad, nu för tiden så har kvinnor mycket mer frihet. Dom är inte längre beroende av män och kan klara sig själva, tjäna egna pengar och äga sin egen frihet.

Nästan alla människor på hela jorden har tillgång till någon slags frihet. Sedan finns det undantag när det gäller frihet men om man kollar på det stora så lever nästan alla människor med någon slags frihet. Alla individer på denna jord har inte tillgång till samma frihet men dom flesta har frihet på något sätt. Samhället behöver gemensamt bli bättre när det gäller frihet men vi är på god väg.

Frihet

Det finns folk som anser att frihet är ett val, jag kan förstå vad dom menar men jag håller inte helt och hållet med. Frihet kan vara ett val men det skulle jag säga är ytterst sällan.

I stora delar av världen har män mer frihet än kvinnor och det finns enorma skillnader och begränsningar på vad kvinnor får och inte får göra. I Sverige är det inte så men det finns fortfarande normer som tillåter killar/ män att ha mer frihet än tjejer/ kvinnor och normer som att t.ex tjejer är svaga och så vidare.

Men killar är också begränsade och har inte frihet helt och hållet heller. Det finns många normer som tar friheten ifrån killar, som t.ex att män inte ska visa känslor/ gråta eller att killar inte ska ha smink eller nagellack.

För mig är frihet att man äger sig själv och inte behöver förklara sig och be om ursäkt för den man är. För mig är frihet att man ska ha rätt till sig själv, sin kropp, sina åsikter, tankar och funderingar. För mig är frihet att få vara sig själv utan att bli dömd, att man ska ha rätten till att utbilda sig oavsett kön, religion eller bakgrund. De mänskliga rättigheterna är frihet på ett sätt.

För mig är frihet att man ska få säga och skriva vad man tycker så länge det inte skadar någon annan. För mig är frihet att alla ska få lov att vara sig själva utan att bli diskriminerade eller skadade för det.

Det finns många symboler som symboliserar frihet. Ett exempel på det är frihetsgudinnan, ett annat är peacetecknet eller den vita duvan. Dessa symboler symboliserar inte bara frihet utan även fred och fred skulle jag säga är en sorts frihet.

Just nu känner jag mig ganska fri, mer fri än många andra på jorden men mindre fri än några. Vissa människor har nästan ingen frihet alls och får knappt bestämma över sina egna liv och strävar efter den frihet som t.ex jag har. Medan några människor är mer fria än jag och kommer ha bättre förutsättningar. Jorden är en orättvis plats men vi alla bor här och vi alla vill ha frihet.

Man blir aldrig helt fri. Samhället räknar med att alla ska fungera på dess villkor, tänk hur svårt det hade varit att försöka ta sig ur samhället och leva själv, utan

skatten, utan jobb och så vidare. Det är nästintill omöjligt. Man kan ha frihet fast bara till en viss del.

I en demokrati har befolkningen bra mycket mer frihet än i en diktatur men jag tror inte att någon känner sig helt fri. Det finns och kommer alltid finnas lagar och regler som begränsar friheten hos folket men både lagar och regler är nödvändiga för att samhället ska fungera.

Utan lagar och regler, om man hade haft helt och hållet frihet att göra precis som man vill så hade samhället blivit en anarki och förmodligen gått under.

Alla har olika mycket frihet men ändå verkar alla sträva efter det. De som har frihet tänker kanske inte ens på att det finns folk i världen som har mindre frihet, alla strävar därför efter frihet oavsett om de redan har det eller ej. För att alla vill alltid ha det bättre än vad dom redan har det. Alla strävar efter perfektion eller efter att bli så bra som möjligt.

Om man inte har mycket makt så har man mindre frihet än de som har mycket makt. De har tillgång till att göra mer saker, de har alltså mer frihet att göra det de vill.

Frihet kan även bli begränsat på grund av pengar, om man har mer pengar har man mer frihet, man kan göra mer. Om man har mindre pengar behöver man prioritera sina behov och då har man mindre frihet.

Vad som krävs för att vara fri

Jag skulle definiera "att vara fri" som att *ha alla möjliga val för det som kommer härnäst*, utan "Påtvingningar" eller *begränsningar*, som konsekvenserna av att bryta en lag, då man blir påtvingad ett straff. Detta är lite svårt att uppnå, med tanke på att det finns en hel del som kan stoppa en från att åka till månen, komma undan med mord, och få en phd i kemi i samma liv, även om det vore möjligt.

I den här essän kommer jag ta upp några begränsningar av det som jag ser som frihet, och försöka säga varför jag tycker de är bra/dåliga.

Begränsningar

Hjärnan påstår jag begränsar en när det kommer till förväntningar. Det brukar handla om hur andra kollar på dig, och tycker att du *borde* göra. Det kan vara en förälder som vill att du blir en läkare, eller en lärare som inte tror du kommer klara av naturlinjen. Detta tar egentligen inte din frihet, men det påverkar dig. Eller din hjärna/sätt att tänka, och får dig kanske att mentalt kryssa ut olika val som du egentligen har. *Detta* berövar dig din frihet.

Samhället berövar dig även väldigt mycket på din frihet på bekostnad att kunna vara ett fungerande samhälle, när det kommer till regler och lagar. Normer hänger också med i ett samhälle, men det "behövs" egentligen inte. Det handlar om hur andra tycker man borde bete sig. Normer uppkommer naturligt mellan människor, efter att man vant sig vid ett beteende, och förväntar sig att se det igen. Därför kan det vara svårt att acceptera att folk bara tränger sig istället för att stå i kö, även om det inte finns någon lag som säger det.

Några exempel på normer kan vara att man inte färgar sitt hår till rosa-grönt eller att man som kille beter sig på ett sätt och en tjej på ett annat. Detta kan leda till att en homosexuell kille inte vågar *välja valet* som känns rätt, och identifiera sig som tjej. Detta berövar hen på sin frihet.

En regel är någonting som ledningen i ett mindre område (ex en byggnad, fotbollsplan, etc) har bestämt gäller på just det området, med konsekvenser om de bestämmelserna inte följs. Dessa är tekniskt sett berövningar på din frihet, ifall du t.ex skulle vilja tugga tuggummin på lektionerna för att kunna koncentrera dig, men lärarna inte tillåter det. Andra sidan på myntet är dock att det behövs för att vi ska kunna förhindra elever från att lägga tuggummina under bänken när de är klara med dem, och störa andra medan de tuggar.

Lagar är regler fast för hela länder, som bestäms av regenten/riksdagen utav landet.

Det kan vara att man inte ska begå mord, eller ha blinkersen på när man svänger, eller göra så att du kan stämma ett företag. Här kan man säga att friheten begränsas om man vill döda någon, inte vill blinka, och om företag vill lura kunden. Dessa begränsningar är alla jätteviktiga för att ha ett fungerande samhälle, men det finns så klart också en dålig sida av det här. Tänk om det inte är ett företag som vill lura kunden, utan en regent som vill utnyttja systemet. I en diktatur har regenten många fler val - eller mer *frihet* - än en demokrati, och detta kan hen utnyttja för att främja sig själv på andras bekostnad.

Exempel på detta kan vara censur, där regenten inte tycker om hur man tänker och tycker, det kan vara extrema skatter, blockering av gränser, etc. Samma princip gäller för regler, men det är ovanligare, eftersom det är mycket lättare att gå ur en byggnad än att fly ett land.

Fysikens lagar är också en begränsning enligt min definition av frihet, men det är en ganska svår en att ta sig förbi. Det vore frihet enligt många att kunna teleportera sig till "planet X", men det är ganska ändå bortom oss.

Kunskap är den sista punkten på listan, där jag menar att man kanske inte klarar av att laga sin egen bil även om man vill det, eller kunna få en phd om man inte kan något om ämnet.

Lite poängen med den här essän är att få en blick av hur långt bort frihet kan sträcka sig egentligen, och visa varför jag tycker man ska vara nöjd med det man har, så länge man inte skadas av det. Så klart ska man sträva efter att lära sig mer, eller bryta normer om könsroller, men när någon annan påverkas negativt har det gått för långt. Ett exempel har jag redan nämnt, vilket handlade om diktatorn, men det kan lika gärna vara någon som tar sig friheten att skrika över hela klassrummet på bekostnad av andras koncentration, eller någon som tar sig friheten att köra lite snabbare så hen kommer fram till jobbet i tid, på bekostnad av att andra personer får en chock, onödig stress, eller till och med kraschar och skadar sin bil och sig